

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

**KEN nr 9605 af 23/06/2016 (Gældende)**

## **Ankestyrelsens principafgørelse 33-16 om fodpleje - fodbehandling - personlig pleje - sundhedslovgivningen**

---

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 2015-2123-49443

# Ankestyrelsens principafgørelse 33-16 om fodpleje - fodbehandling - personlig pleje - sundhedslovgivningen

## Resumé:

Kommunen skal tilbyde personlig hjælp og pleje til personer, som på grund af midlertidigt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke selv kan udføre disse opgaver. Dette omfatter også fodpleje. Når der derimod er tale om behandling, skal udgifterne dækkes efter sundhedslovgivningen og ikke efter serviceloven. Dette gælder fx også fodbehandling. Servicelovens regler om dækning af merudgifter kan ikke anvendes, når der er tale om fodpleje eller fodbehandling.

### *Pleje eller behandling*

Kommunen skal alene tilbyde borgeren fodpleje efter bestemmelsen om personlig hjælp og pleje i servicelovens § 83, hvis der er tale om hjælp til almindelig fodpleje og ikke egentlig behandling. Almindelig fodpleje kan blandt andet omfatte klipning af negle og at få fødderne indsmurt i creme.

Hvis borgeren har behov for fodbehandling, så skal udgiften dækkes efter sundhedslovgivningen. Fodbehandling kan blandt andet omfatte regelmæssig beskæring ved en statsautoriseret fodterapeut, så fissurdannelse og sår forebygges.

Kommunen skal dog være opmærksom på, om borgeren kan være berettiget til hjælp efter aktivlovens regler i forhold til de udgifter, som eventuelt ikke kan dækkes efter sundhedslovgivningen.

### *Merudgifter*

Servicelovens regler om dækning af merudgifter kan ikke anvendes, når borgeren søger om fodpleje eller fodbehandling. Det skyldes, at reglerne om merudgifter er subsidiære i forhold til anden lovgivning og andre bestemmelser i den sociale lovgivning. Hvis udgifterne kan dækkes af andre bestemmelser i eller uden for den sociale lovgivning, finder reglerne om merudgifter ikke anvendelse.

Reglerne om merudgifter kan heller ikke anvendes, hvis der er gjort op med muligheden for hjælp efter andre bestemmelser i eller uden for den sociale lovgivning. Det betyder, at når fodpleje som en ydelse forudsættes bevilget efter reglerne om personlig pleje, kan reglerne om merudgifter ikke anvendes. Det gælder, selvom betingelserne for hjælp efter reglerne om personlig pleje i det konkrete tilfælde ikke er opfyldt.

Det betyder også, at en fastsat egenbetaling til fodbehandling ikke kan dækkes som en merudgift. Udgiften vil derimod kunne dækkes efter aktivlovens regler om økonomisk hjælp til behandling, hvis betingelserne for hjælp efter denne bestemmelse er opfyldt.

### *De konkrete sager*

I sag 1 ændrede Ankestyrelsen kommunens afgørelse, idet Ankestyrelsen fandt det godtgjort, at borgeren havde behov for almindelig fodpleje, og at der ikke var tale om egentlig behandling. Borgeren var derfor berettiget til personlig hjælp efter servicelovens § 83 til klipning af negle og fodpleje.

I sag nr. 2 stadfæstede Ankestyrelsen kommunens afgørelse, idet Ankestyrelsen fandt det godtgjort, at borgeren havde behov for fodbehandling. Det fremgik af sagen, at borgeren havde behov for regelmæssig beskæring ved en statsautoriseret fodterapeut, så fissurdannelse og sår forebyggedes. Ankestyrelsen vurderede derfor, at borgeren havde behov for fodbehandling og ikke blot almindelig fodpleje.

## **Lovgivning:**

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 1284 af 17. november 2015 - § 83 og § 100

## **Afgørelse:**

### **1. Baggrund for at behandle sagerne principielt**

Ankestyrelsen har behandlet sagerne principielt for at afklare, om der skal sondres mellem almindelig fodpleje og fodbehandling i forhold til, efter hvilken bestemmelse opgaven skal udføres.

Derudover skal det afklares, om almindelig fodpleje er en opgave, som er omfattet af servicelovens § 83, om personlig pleje, og om udgifter til fodbehandling kan dækkes efter servicelovens § 100, om merudgifter.

### **2. Reglerne**

Lov om social service § 83, stk. 1, fastslår, at kommunen blandt andet skal tilbyde personlig pleje.

Lov om social service § 100, stk. 1, om dækning af nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

### **3. Andre principafgørelser**

#### **Gældende**

**C-53-06:** Der kan ikke ydes hjælp til dækning af udgifter til behandling, som en merudgift efter servicelovens regler.

Ankestyrelsen lægger i den forbindelse vægt på, at det følger af sektoransvarlighedsprincippet, hvorefter udgifter til behandling henhører under sundhedssektoren, sammenholdt med Socialministeriets vejledning om hjælp til dækning af nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse, at der ikke kan ydes hjælp til dækning af behandlingsudgifter som en merudgift efter serviceloven.

#### **Kasserede**

53-09: En multihandicappet kvinde med gangbesvær, stive fødder og klumpfod fik afslag på hjælp til dækning af udgifter til fodpleje som en nødvendig merudgift.

Begrundelsen var, at der ikke var tale om almindelig fodpleje, men der var tale om en behandlingsudgift, og at der ikke var hjemmel i servicelovens bestemmelse om merudgifter til dækning af behandlingsudgifter.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at det var oplyst, at der ikke var tale om en normal fodtilstand, men om en klumpfod, der var kompliceret af fejlbelastninger af foden som følge af fejlstilling

Praksis er indarbejdet i denne principafgørelse.

#### **4. Den konkrete afgørelse**

##### **Sag 1. 2015-2123-49443:**

##### **Resultatet er**

- Du har ret til personlig hjælp efter servicelovens § 83 til negleklip og fodpleje.

Det betyder, at vi ændrer kommunens afgørelse i forhold til den udgift.

Kommunen vil kontakte dig.

Der var enighed på mødet.

##### **Begrundelsen for afgørelsen**

###### *Fodpleje*

Ankestyrelsen vurderer, at du har ret til personlig hjælp til at få klippet negle efter servicelovens § 83.

Vi lægger vægt på, at du, ifølge speciallæge YY og ergoterapeut ZZ, har DCD (Developmental Coordination Disorder), som betyder, at du har en nedsat motorik, og fysioterapeuten har forklaret, at du har sansemotoriske udfordringer af en art og et omfang, som hæmmer din funktion i hverdags aktiviteter og gøremål.

Vi lægger endvidere vægt på, at du søger om hjælp til almindelig fodpleje, idet du har behov for hjælp til at klippe negle.

Vi lægger ligeledes vægt på, at kommunen allerede bevilger dig hjælp til at klippe negle på dine hænder efter servicelovens § 83. Vi har derfor lagt til grund at kommunen har vurderet, at du er omfattet af den personkreds, der har ret til personlig og praktisk hjælp.

Det følger af servicelovens § 83, at kommunen blandt andet skal tilbyde personlig hjælp og pleje til personer som på grund af midlertidigt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke selv kan udføre disse opgaver.

Det følger af bemærkninger til den bestemmelse, lovforslag nr. 1996/1 229 offentliggjort den 16. juni 1997, at forslaget omfatter tilbud om personlig hjælp og pleje, dvs. hjælp til personlig hygiejne, af- og påklædning og hjælp til spisning m.v.

Vi finder derfor, at kommunen skal tilbyde almindelig neglepleje, som en del af den hjælp, kommunen i øvrigt skal tilbyde efter servicelovens § 83.

Da kommunen skal tilbyde dig hjælpen, som en del af den hjælp, som du får efter servicelovens § 83, kan du ikke få udgiften dækket som en merudgift efter servicelovens § 100.

Vi er i forbindelse med behandlingen af sagen opmærksomme på, at det fremgår af sagens oplysninger, at hjemmeplejen ikke må klippe negle på dine tæer. Det fremgår videre, at årsagen til, at hjemmehjælperne ikke må klippe negle på tæerne, er, at du kan have en skjult diabetes eller anden kredsløbslidelse, som gør, at personalet kan forvolde skade.

Vi skal hertil oplyse, at det følger af servicelovens § 4, stk. 1 og 2, at kommunen skal sørge for, at der er de nødvendige tilbud efter serviceloven. Kommunen opfylder sit forsyningsansvar ved brug af egne tilbud og ved samarbejde med andre kommuner, regioner eller private tilbud.

Kommunen skal altså sørge for at ansætte personale, som kan varetage de opgaver, som kommunen skal tilbyde borgeren.

## **Sag 2. 2016-2123-02443:**

### **Resultatet er**

- Du har ikke ret til dækning af merudgifter til den ansøgte fodbehandling.

Det betyder, at vi er enige i kommunens afgørelse, som vi stadfæster.

En mødedeltager var ikke enig i afgørelsens resultat.

### **Begrundelse for afgørelsen**

Ankestyrelsen vurderer, at dine udgifter til fodbehandling ikke kan anses for nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse.

Vi lægger vægt på, at hudafdeling I og Allergicenter IA ved Hospital B, i en statusattest dateret den 24. november 2015, har forklaret, at du har behov for regelmæssig beskæring ved statsautoriseret fodterapeut, så fissurdannelse og sår forebygges. Behovet for beskæring vurderes til 1 gang om ugen.

På den baggrund vurderer vi, at du har behov for behandling og ikke blot almindelig fodpleje.

Det følger af vores praksis, at der ikke kan ydes hjælp til dækning af udgifter til behandling, som en merudgift efter servicelovens regler.

Vi lægger i den forbindelse vægt på, at det følger af sektoransvarlighedsprincippet, hvorefter udgifter til behandling henhører under sundhedssektoren, at der ikke kan ydes hjælp til dækning af behandlingsudgifter som en merudgift efter serviceloven.

Vi henviser til vores principafgørelse C-53-06.

Vi er i den forbindelse opmærksomme på, at du har forklaret, at du ikke får 60 % af dine udgifter til fodterapi dækket. Du har endvidere forklaret, at dit behov for fodterapi er stort, og som Hospital B beskriver, så afhænger din gang og din funktionsevne af den ansøgte behandling.

Vi finder, at de beskrevne forhold ikke kan føre til en ændring af vores vurdering.

Vi bemærker, at servicelovens § 100 ikke kan anvendes til at dække behandlingsudgifter. En eventuel egenbetaling til behandlingsudgifter kan ikke dækkes som en merudgift efter servicelovens regler.

Hvis du opfylder betingelserne herfor, så kan din udgift til fodbehandling eventuelt dækkes som en enkeltydelse efter aktivlovens regler.

Kommunen kan vejlede dig om de nærmere betingelser, herunder de økonomiske betingelser, for tildeling af enkeltydelse, ligesom kommunen kan vejlede dig om, hvordan du søger herom.